

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
8 У 4692/18
Дана 06.05.2022. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Пајовић, председника већа, Весне Иконић и Весне Даниловић, чланова већа, са судским саветником Горданом Вукићевићем, записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље А.А. из ..., ... број ..., поднетој против туженог Републичког геодетског завода, ради поништаја решења 07-3 број: 952-02-23-1072/2018 од 23.02.2018. године, у предмету катастарском, у нејавној седници већа одржаној дана 06.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Републичког геодетског завода, 07-3 број: 952-02-23-1072/2018 од 23.02.2018. године и предмет **ВРАЋА** туженом, као надлежном органу на поновно одлучивање

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиље изјављена против решења Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности Нови Београд, број: 952-02-13-287/2017 од 21.11.2017. године. Наведеним решењем одбијен је, као неоснован, захтев тужиље за забележбу покретања поступка реституције на катастарским парцелама број ... и ... ЛН ... Нови Београд.

Тужбом поднетом Управном суду дана 21.03.2018. године тужиља оспорава законитост решења туженог органа због непотпуно утврђеног чињеничног стања из кога је изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања. Указује на члан 62. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, којим је прописано да имовина која је одузета бившим власницима, за коју је поднета пријава може бити враћена, не може бити предмет отуђивања до правоснажног окончања поступка, као и да је акт отуђења и оптерећења ништав, па по оцени тужиље из наведених одредби недвосмислено проистиче да су испуњени законски услови за упис забележбе забране отуђења предметних непокретности, управо из разлога вођења поступка реституције одузете имовине и обештећења. Поставља питање како би у противном садашњи уписани власник на предметним парцелама могао доћи до сазнања да је некретнина коју поседује предмет реституције, уколико се не би уписала тражена забележба. Истиче да је у образложењу оспореног решења цитирана одредба члана 82. Закона о

државном премеру и катастру према коме су таксативно наведене забележбе које се уносе у катастар, а поред осталих је наведен и члан 12. истог закона, у којем је наведено „остале забележбе прописане законом”, што се према оцени тужиле односи у њеном случају на упис забележбе поступка реституције. Указује на извод са сајта РГЗ-а КО Нови Београд, за к.п. ... у површини од 65483м², која је предмет реституције, а која забележба је унета у катастар 04.07.2017. године и није избрисана, за разлику од тражене забележбе на к.п. ... и ... К.О. Нови Београд која је скинута по ургентном поступку. Предлаже да суд поништи оспорено решење.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије.

Управни суд је у смислу члана 33. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, број 111/09) решио предмет спора без одржавања усмене расправе, налазећи да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, те је, испитујући законитост оспорене одлуке у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима, оценом оспореног решења, навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужила дана 06.11.2017. године првостепеном органу поднела захтев за забележбу покретања поступка реституције на катастарским парцелама број ... и ..., уз који су приложене исправе и то: позив за усмену расправу Агенције за реституцију, број 46-10660/2014 од 22.04.2016. године; потврду о пријему захтева за враћање имовине, односно обештећење број 46-010660/2014; уверење о подацима садржаним у катастарском оперативу, Службе за катастар непокретности Нови Београд, број 952-023-2014 од 05.02.2014. године; уверење о идентификацији, Службе за катастар непокретности Нови Београд, број 952-2962/2017 од 12.09.2017. године; извод из листа непокретности број ... КО Нови Београд; пописни лист број 1386 КО Бежанија; копија плана број 952-2962/2017 од 12.09.2017. године; поднесак Државног правобранилаштва Републике Србије, број 368/16 од 27.05.2016. године и пуномоћје, све у неоввереним фотокопијама. Тужени орган је нашао да је правилно поступио првостепени орган када је донео ожалбено решење, тако што је након потпуно и тачно утврђеног чињеничног стања правилно оценио да достављена исправа, не представља подобну исправу за упис тражене забележбе, нити иста представља акт надлежног органа којим се утврђује право тужиле на предметној непокретности, из којих разлога тужени сматра да је првостепени орган правилно поступио када је ценио материјалноправну подобност за упис забележбе на основу наведене исправе. Тужени наводи да је неспорно утврђено да је предмет ове управне ствари управноправни поступак пред надлежним органом управе, односно да исти не представља спор пред надлежним судом у грађанскоправном спору, којим се утврђује право на непокретности, односно који је везан за утврђивање стварних права на непокретностима за коју се забележба спора тражи, а из цитиране одредбе члана 82. Закона о државном премеру и катастру, таксативно је предвиђено, шта може бити предмет забележбе, па уколико је реч о покретању управног поступка, може се односити само на поништај или враћање пред надлежним органом управе, а не и на утврђење. Тужени је навео да је ценио жалбене наводе који се односе на оцену

првостепеног органа о достављеном пуномоћју за заступање, али је утврдио да исти нису од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари, будући да је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган поступио по захтеву тужиље. Имајући у виду наведено, а са позивом на члан 170. став 1. тачка 1) Закона о општем управном поступку, тужени орган је донео одлуку као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 81. став 1. Закона о државном премеру и катастру („Службени гласник РС”, бр. 72/09...96/15) прописано је да је забележба упис којим се у катастар непокретности уписују чињенице које су од значаја за заснивање, измену, престанак или пренос стварних права на непокретностима, које се односе на личност имаоца права, на саму непокретност или на правне односе поводом непокретности.

Одредбом члана 82. став 1. истог закона прописано је да се у катастар непокретности уписују следеће забележбе: 1) забележба личних стања имаоца права; 2) забележба спора, односно другог поступка који се води пред судом или вршиоцем јавних овлашћења, а који за исход може имати промену уписа права на непокретности; 3) забележба да првостепена одлука није коначна; 4) забележба да првостепена одлука није правноснажна; 5) забележба управног спора против другостепене одлуке у катастру непокретности; 6) забележба одлуке о забрани отуђења и оптерећења непокретности; 7) забележба одлуке о забрани уписа; 8) забележба постојања уговора о доживотном издржавању; 9) забележба постојања брачног уговора; 10) забележба првенственог реда; 11) забележба покретања поступка експропријације; 12) остале забележбе прописане законом; 13) решење о издавању грађевинске дозволе уписује се као забележба права градње на парцели на којој је издата грађевинска дозвола и садржи податке о инвеститору, техничкој документацији, грађевинској дозволи и другим чињеницама од значаја за упис забележбе. Ставом 2. прописано је да се забележба предвиђена ставом 1. тачка 2) овог члана уписује на основу тужбе поднете надлежном суду, односно на основу другог доказа да је покренут поступак који се забележава. Таква исправа не подлеже условима за упис из чл. 87. и 88. овог закона.

Према Аутентичном тумачењу одредбе члана 82. став 1. тачка 2) Закона о државном премеру и катастру („Службени гласник РС”, број 47/17) ову одредбу треба разумети тако да се забележба спора као врста уписа у катастру непокретности односи на парнични поступак који се води по тужби претходно уписаног носиоца права на непокретности, против тренутно уписаног носиоца права, ради брисања уписаног права и успостављања претходног стања уписа. Парнични поступци који се воде по тужбама трећих лица (лица која нису претходно уписани носиоци права на непокретности), могу се забележити, под условима из Закона о државном премеру и катастру, само када се ради о парничним поступцима за утврђење права својине услед одржаја и парничним поступцима по тужбама поверилаца за побијање правних радњи дужника по одредбама чл. 280.-285. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ” бр. 29/78,39/85,57/89 и „Службени лист СРЈ”, бр. 31/93), као и у случају парница које је тужилац покренуо јер је на то упућен од стране ванпарничног суда или другог надлежног органа.

Међутим, основано тужиља тужбом оспорава законитост решења

туженог органа јер су и по оцени Суда оспореним решењем учињене повреде правила поступања прописана одредбама чл. 141. став 4. и чл. 168. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16), који се примењује сходно члану 7. Закона о државном премеру и катастру. Одредбом члана 141. став 4. наведеног закона прописано је да образложење мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог. Образложење садржи и разлоге због којих је орган одступио од решења која је раније доносио у истим или сличним управним стварима. Одредбом члана 168. став 2. наведеног Закона о општем управном поступку, прописано је да другостепени орган испитује постојање разлога за побијање решења који су наведени у жалби.

У образложењу оспореног решења наведени су нејасни разлози да достављена документација уз захтев не представља подобну исправу за упис тражене забележбе нити да представља акт надлежног органа којим се утврђује право тужиље на предменој непокретности те да је у току управноправни поступак пред надлежним органом управе. Наиме, одредбом члана 62. Закона о враћању имовине и обештећењу („Службени гласник РС”, бр. 72/11...142/14), прописано је да од ступања на снагу овог закона имовина која је одузета бившим власницима, а за коју је поднета пријава у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине („Службени гласник РС”, број 45/05), а по одредбама овог закона може бити враћена, не може бити предмет отуђивања, хипотеке или залоге, до правноснажног окончања поступка по захтеву за враћање (став 1). Забрана отуђења и оптерећења имовине из става 1. овог члана у погледу имовине за коју нису поднети захтеви за враћање престаје по истеку рока за подношење захтева (став 2). Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе има право прече куповине приликом првог отуђења (став 3). Акт отуђења и оптерећења имовине који је супротан одредбама овог члана је ништав (став 4). Такође, чланом 8. став 1. истог закона, прописано је да се одузета имовина враћа бившем власнику у својину и државину, а ако то према овом закону није могуће, бивши власник има право на обештећење. Чланом 49. став 1. наведеног закона, прописано је да на основу правноснажног решења о враћању имовине власник има право да упише својину на предметној непокретности. Код наведеног и цитиране одредбе члана 82. став 1. тачка 2) Закона о државном премеру и катастру, али и тачке 6) истог члана закона, да се у катастар непокретности уписује забележба одлуке о забрани отуђења и оптерећења непокретности при чему је забрана отуђења и оптерећења одузете имовине прописана самим законом у цитираним одредбама члана 62. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу; у образложењу оспореног решења изостали су разлози који упућују на одлуку као у диспозитиву оспореног решења, чиме су повређене одредбе члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку.

Такође, у образложењу оспореног решења нису дати правно релевантни разлози за оцену жалбних навода тужиље који се понављају и у тужби, којима тужиља истиче и о томе доставља доказ, да је уписана забележба реституције у КО Нови Београд, за к.п. ..., у површини од 65483м², а која забележба је унета у катастар

04.07.2017. године и није избрисана, за разлику од тражене забележбе на к.п. ... и ... КО Нови Београд. Тужени је, по оцени Суда, био у обавези да у потпуности и јасно образложи оцену овог жалбеног навода у смислу одредбе члана 168. став 2. Закона о општем управном поступку. Ово стога што је по оцени Суда тужени орган морао да води рачуна о раније донетој одлуци у сличној управној ствари на коју тужила у жалби указује и о којој је доставила доказ и да разлоге због којих је одступљено од донетог наведеног решења. Нарочито имајући у виду да је једно од начела Закона о општем управном поступку, прописаних чланом 5. став 3. да када поступа у управној ствари, орган води рачуна и о ранијим одлукама донетим у истим или сличним управним стварима, а овај закон се примењује сходно одредби члана 7. Закона о државном премеру и катастру. С тим у вези, оцењујући наведене жалбене наводе, тужени је морао да има у виду обавезу првостепеног органа из цитиране одредбе члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку која прописује да образложење садржи и разлоге због којих је орган одступио од решења која је раније доносио у истим или сличним управним стварима.

Са изнетих разлога, Управни суд је, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиле, на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као диспозитиву ове пресуде, како би се у поновном поступку донело правилно и на закону засновано решење, с тим што је тужени орган везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка из ове пресуде у смислу одредбе члана 69. став 2. истог закона.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 06.05.2022. године, 8 У 4692/18

Записничар
Гордан Вукићевић,с.р.

Председник већа-судија
Јелица Пајовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

МН